

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

„JUTRA“

Zvestoba Francije in njenih zaveznikov

NEPORUŠLJIVA POLITIKA PREIZKUŠENE TRADICIJE.

Velika francoska revolucija, ki je ob koncu osemnajstega stoletja porušila stare temelje, uveljavila pravice ljudstva in celotnih narodov, je dejanska ustvariteljica nacionalnih držav in njihove svobode. Brez te revolucije ne bi bilo velike pomladi narodov, ne bi bilo prebuditve Slovanov in tudin Slovencev ne. Pa tudi vse poznejše delo Francije in celo velikega zavojevalca Napoleona Bonaparteja, je bilo usmerjeno v tem pravcu. Mi Slovenci se moramo spomniti samo Napoleonove Ilirije in njenega ogromnega pomena za naš nacionalni dvig, prerod, delo za osvoboditev in naposled osvobodjenje samo. Z ustvaritvijo sicer le bežne Ilirije je bil podan prvi zaplodek države Slovencev, Hrvatov in Srbov, prvi zaplodek današnje kraljevine Jugoslavije. Iz teh temeljev je zrastle leto 1848. in vse, kar je sledilo.

Dosledna tem svojim velikim in svetlim načelom se je Francija postavila tudi l. 1914. na čelo tistih, ki so zahtevali preureditev Evrope po narodnostnih načelih. Njej, njeni vojski in njeni diplomaciji se moramo v prvi vrsti zahvaliti, da se je zrušila nekdanja Avstro-Ogrska Habsburžanov in so na njenem ozemlju nastale nasledstvene nacionalne države. Brez Francije ne bi bilo sedanje Češkoslovaške, velike Romunije in Jugoslavije, pa tudi marsikatero druge države ne, neizvzemši velike Poljske. Morda bi bili vsi ti narodi dosegli svoje osvobodjenje in zedinjenje res tudi brez Francije, toda prav gotovo ne že v letu 1918. in najbrže tudi še ne v začetku tega stoletja. Za zmago, razmeroma naglo zmago nacionalne misli in svobode po njenih načelih, se moramo torej zahvaliti tvorcem francoske revolucije in vsem poznejšim politikom in državnikom velike, močne in kulturno visoke Francije, s katero nas zato veže tisoč idejnih in prijateljskih vezi, ki se ne dajo tako zlahka pretrgati ali zamenjati z drugimi.

Zakaj je bilo potrebno omeniti vse to prav sedaj? Zato, ker vidimo, da se ista Francija tudi danes edina še bori za svetla načela nacionalne svobode in enakopravnosti narodov v Evropi in svetu. Zato, ker je še danes glavna braniteljica naših pridobitev, vzrastlih iz izida velike svetovne vojne. Francija je bila tista, ki je zaustavila skomine Italije po nadoblasti v srednji Evropi, v Podonavju in na Balkanu. Francija je bila

tista, ki nam je zagotovila posest vzhodne obale Jadrana in obstoj nedeljive države. Francija je pa bila tudi tista, ki je ustvarila malo antanto in zaustavila naval italijanskega, nemškega, madžarskega in bolgarskega revizionizma. Danes pa je ona tista, ki se z vsemi svojimi silami upira zrušenju demokracije Društva narodov in diktaturi velesil nad srednjimi in malimi državami. Ona je edina, ki drži kvišku Ženevo, v kateri so vsi narodi enakopravni. Če nje ne bi bilo ali če bi omagala, bi bile male države izročene na milost in nemilost samovolji velesil. Mi sami bi prišli med dva mlinska kamna Italije in Nemčije, ki bi v sporazumu z ostalimi velesilami lahko tudi razrezali naše nacionalno in državno ozemlje.

Težek je položaj, v katerega je Francija spravilo neomajno vztrajanje pri svetlih načelih stare tradicije. Koliko lažje bi bilo zanjo, vdati se vabljivim glasovom velesil, zlasti Rima in Berlina, pa tudi Londona, zagurati si niti za ceno prepustitve srednjih in malih zaveznikov njihovih usodi in vladati v zvezi z ostalimi nad Evropo in svetom, kakor pa braniti nas! In vendar — Francija se ne vda! Pariška poluslužbena agencija »Havas« je včeraj razglasila vsemu svetu, da Francija nikoli ne bo klonila pred Italijo, katere glavni namen je odrezati jo od male antante in Poljske. Francija bo ostala zvesta tem državam za vsako ceno, zlasti pa Jugoslaviji, saj je že za slepca jasno, da so vsa rimska prizadevanja naperjena v prvi vrsti prav proti nam. Sovraštvo do Jugoslavije je spiritus movens vse rimske zunanje politike. »Corriere della Sera« je to te dni odkrito priznal, dasi morda nehoti, ko je nastopil proti temu, da bi srednje in male države vodile svojo politiko in soodločale v svetu, zlasti pa proti temu, da bi to smela »celo Jugoslavija«. Ta »celo« nam je povedal več kakor bi nam mogle debele knjige.

Iz vsega tega pa sledi, kako daleč so videli tisti naši državniki, ki so naslovili vso našo zunanjo politiko na zavezništvo in prijateljstvo Francije. Nikjer na svetu ne bi bili mogli najti takega zaveznika, nobeden nam ne bi bil ostal tako zvest, nobeden nam ne bi nudil take obrambe! Zato moramo biti Franciji iskreno hvaležni ter ji moramo vrniti zvestobo za zvestobo, naj se zgodi karkoli.

Važni zakoni pred narodno skupščino

ZAKON O LIKVIDACIJI KMEČKIH DOLGOV, SANACIJI DENARNIH ZAVODOV IN JAVNIH DEL. CELA VRSTA NOVEL K ZAKONOM. PRORAČUN ZA PRIHODNJE LETO IN FINANČNI ZAKON.

BEOGRAD, 23. nov. Na današnji dopoldanski seji narodne skupščine je izvršil ministrski predsednik dr. Srškić svojo, klubu JNS dano obljubo in predložil načrte zakonov o ozdravljenju gospodarske krize. Pred prehodom na dnevni red je pa sporočil pred sednik dr. Kumanudi, da je finančni minister izročil skupščini v razpravo proračunski osnutek za leto 1934. in 1935. in načrt finančnega zakona k proračunu. Finančni minister dr. Gjorgjević je predložil obenem spremeni- njevalni in dopolnilni predlog k članom 29, 34, 43, 56 in 66 zakona o carinah; nadaljnja novela se nanaša na izplačilo vojnih odškodnin ter na 7 odst. investicijsko posojilo. V drugih novelah se določa likvidacija agrarnih vprašanj Bosne in Hercegovine,

sprememba trošarinskega zakona, zakona o neposrednih davkih, o prometu nem davku, obdavčenju očetov z 9 ali več otroci in končno o taksah. Vse te novele so bile izročene finančnemu odboru skupščine. Nadalje je javil dr. Kumanudi prejem osnutka zakona o likvidaciji kmečkih dolgov in o javnih delih. Nato je sledilo čitanje interpelacij. Trgovinski minister Šumenković je odgovoril na interpelacijo radi knjige Savića in naglasil, da ni ministarstvo ž njo v nobeni zvezi, ker bi lahko škodovala naši trgovini, obrti in industriji, je prepovedala njeno razširjanje. Nato je prešla skupščina na dnevni red: razprava o kliringu s Švico. Seja se ob času poročila nadaljuje.

Pobijanje naše gospodarske krize

NAČRT ZAKONOV O KMEČKIH DOLGOVIH, POSLOVANJU DENARNIH ZAVODOV IN JAVNIH DELIH ZA ZAPOSLOITEV BREZPOSELNIH

BEOGRAD, 23. nov. Sinoči je bila v narodni skupščini važna seja poslan- skega kluba ter kluba senatorjev JNS, kateri so prisostvovali tudi ministri s predsednikom dr. Srškićem, ki je podal poročilo o načrtu za obnovo našega gospodarstva, ki bo te dni predložena narodnemu predstavništvu. Po tem načrtu se bo na novo in definitivno uredila zadeva kmečkih dolgov. Ti dolgovi morajo biti plačani v 12. letih po posebnem ključu in z nizko obrestno mero. Dolgovi do 500 Din ne bodo več zaščiteni. Odplačevali se bodo v obliki amortizacijskih kvot, plus obresti. S tem se ukinejo vse eksekucije in sekvestracije, razen glede anuitet. Dolgovi do 1200 Din morajo biti plačani v treh, do 3000 Din pa v petih letih. Kmečki upniki bodo mogli svoje konventirane ter-

latve eksekutirati ali lombardirati do 50% pri državnih in privilegiranih denarnih zavodih. Zaenkrat se v ta namen zavaruje za tri leta 1 milijarda dinarjev. Vsa prizadevanja za inflacijo se odločno odklanjajo. Člena 5. in 6. glede moratorija denarnih zavodov se ukinejo. Zavodi, ki so sposobni za obstoj, se bodo sanirali, drugi pa likvidirali, večinoma potom fuzij, tako da vlagatelji in upniki ne bodo prikrajšani. Sploh se bo izvedla stroga kontrola zavodov tudi glede upravnih izdatkov in znižala se bo obenem obrestna mera Narodne banke. Podpore brezposelnim se bodo dajale le v obliki zasluzka pri zaposlitvi pri javnih delih. V ta namen se osnujejo državni in banovinski fond. Navzoči poslanci in senatorji so ta načrt pozdravili z velikim navdušenjem.

Odgoditev do januarja

ŽENEVA, 23. novembra. Po dolgih privatnih pogajanjih, ki so trajala včeraj vse dopoldne, je bil dosežen sporazum o odgoditvi konference za razorožitev. Popoldne pa se je sestel poseben odbor, ki je sklenil, da se bo konferenca nadaljevala v drugi polovici meseca januarja prihodnje leto. Henderson je orisal situacijo kot zelo nevarno in navedel razne vzroke radi katerih je nameraval podati ostavko in prepustiti Društvo narodov, da izvoli namesto njega drugega. Doktor Beneš se je danes zjutraj vrnil v Prago.

Anglija ni vezana

LONDON, 23. novembra. Ob vrnitvi sira Simona iz Ženeve prinašajo »Times« daljši članek, v katerem izraža zunanji minister veliko zadovoljstvo o uspehih svojega potovanja. Sestanek z italijanskimi in ameriškimi delegati ter s predsednikom Hendersonom je preprečil neposredno razbitje razorožitvene konference in dal priliko angleški delegaciji, da ponovno stavi svoje predloge. Sporazumi, ki so bili sklenjeni v Parizu in Ženevi letošnje leto, niso zadnji in tudi niso za angleško vlado obvezni. Celokupni položaj in razorožitveno vprašanje se mora na novo ventilirati.

ŠPANSKI KLERIKALCI ZA REPUBLIKO?

MADRID, 23. novembra. Vodja katoliške ljudske akcije je izjavil časnikarjem, da je njegova stranka, ki je sedaj najmočnejša, pripravljena priznati republiko pod pogojem, da se spremene politične metode, predvsem pa v moralnem in socialnem pogledu.

PAUL-BONCOUR DOMA.

PARIZ, 23. novembra. Paul-Boncour se je vrnil iz Ženeve v Pariz. V Ženevi so ostali le še eksperti za efektivne in kon- trolo.

KOSTA TODOROV PREDSEDNIK.

SOFIJA, 23. novembra. Predvčerajšnjim dopoldne je bil odprt v gledališču »La Renaissance« kongres bolgarske poljedelske zveze, ki se ga je udeležilo nad 3000 delegatov iz vseh krajev Bolgarije. Za predsednika kongresa je bil izvoljen Marko Atanasov, za podpredsednika pa Pavlov in Petrov, za voditelja stranke in naslednika Stambolij- skega pa Kosta Todorov.

AVENOL V ITALIJI.

RIM, 23. novembra. Generalni tajnik Društva narodov Avenol je prispel v Neapel in nadaljeval pot v Rim, kjer bo razpravljaj z Mussolinijem o zadevah Društva narodov in razorožitve.

Sprague proti Rooseveltovi politiki

DEMISIJA FINANČNEGA TAJNIKA IN OBRAZLOŽITEV. ROOSEVELTOV PROGLAS NA DRŽAVLJANE ZDRUŽENIH DRŽAV.

WASHINGTON, 23. nov. Finančni tajnik ameriškega finančnega ministrstva Sprague, ki je predsinočnim izročil predsedniku Rooseveltu svojo demisijo, je končno odstopil s svojega mesta. V svoji demisiji navaja, da se je prepričal, da se Združene države vedno bolj bližajo neizbežni inflaciji, če tega ne bo preprečilo javno ameriško mišljenje, ki je absolutno nasprotno takim eksperimentom. Na žalost je mogel ugotoviti, da se njegova načela zelo razlikujejo od Rooseveltove valutne politike.

WASHINGTON, 23. nov. Ob priliki sprememb v ameriški vladi je pred sednik Roosevelt izdal apel na ameriški narod, v katerem pravi, da ostane pri svoji ekonomski politiki, ker je

trdno prepričan, da se bo samo na ta način vrnila prosperiteta. Roosevelt apelira na ameriške delavce in delodajalce, da se sporazumejo in tako skupno omogočijo čim hitrejšo ureditve njegovih načrtov, ki bodo prinesli mnogo koristi. Obenem pa poziva državljanke na red in mir. Konč- no omenja še mednarodni položaj in naglašja, da Združene države nikakor niso imele zahrbtnih namenov in jih nikdar ne bodo imele, vendar pa za- htevaljo, da opuste tudi drugi narodi napadalne namene. Takl napadi se prej ali kasneje maščujejo nad narodom in je že radi tega potrebno, da se očuva mir in da se opuste hrepenenja po tuji zemlji.

Dnevne vesti

Slava 45 pehotnega polka

Slovesnejše kakor druga leta je bilo danes dopoldne zgodovinsko slavlje mariborskega 45. polka, saj je proslavil 15. obletnico osvobođenja. Na prostornem dvorišču meljske vojašnice se je zbralo poleg celokupnega častniškega zbora mariborske garnizije tudi mnogo drugega narodnega občinstva.

Polkovne slave so se udeležili lavalinski vladika knezoškof dr. Tomažič, stolni župnik msgr. Umek, mestni župan dr. Lipold, mestni poveljnik general Hadžić, predsednik okrožnega sodišča dr. Žiher, višji državni pravdnik dr. Jančič, okrajni glavar dr. Senekovič, okrajni podglavar Ajlec, predstojnik mestne policije dr. Hacin, komisar železniške policije Krajnovič, minister v pokoju dr. Kukovec, nadalje ravnatelj vseh mariborskih srednjih šol in državnih uradov ter številni zastopniki raznih nacionalnih organizacij, med njimi dr. Boštjančič in župni tajnik Dojčinovič za Sokola, Jakob Perhavec za Združenje rezervnih častnikov in bojnikov, ravnatelj Bogdan Pogačnik za podružnico Slovenskega lovškega društva, Rudolf Tumpej za Združenje narodnih železničarjev, dr. Josip Tomišek za Glasbeno Matice in Aeroklub ter drugi.

Cerkvene obrede za pravoslavne in rezanje kolača je opravil višji vojaški svečenik prota Trbojevič, za katolike vojni kurat Zavodla, za mohamedane pa hodža iz Ljubljane. Pri cerkvenih obredih je pel cerkveni zbor pod vodstvom zborovodje Kovačiča, vojaška godba pa je pri katoliškem obredu zaigrala Haydnov »Te Deum«. Po končanih cerkvenih obredih je navzoče goste, častnike mariborske garnizije in vojake nagovoril domačin generalštabin polkovnik in poveljnik 45. polka g. Glušič. V vznemirjenih in jedratih besedah je obrazložil pomen slave in naglasil, da je dogodek tem svečaniji, ker je to 15. obletnica, ko je bila končno odločena usoda Maribora in ko so se zbrali prvi slovenski častniki in fantje pod polkovno zastavo. Nato so spregovorili še knezoškof dr. Tomažič, brigadni general Hadžić, mestni župan dr. Lipold in drugi.

Nato je povabil domačin slave navzoče goste na zakusko, ki jo je priredil polk v častniški menzi. Izrečene so bile tam prisrčne in patriotične besede, ki bodo ostale vsem v najlepšem spominu.

Velik nočni požar v tovarni Doctor in drug

Na doslej še nepojasnen način je izbruhnil preteklo noč točno ob pol 12. uri požar v skladišču za vato in druge sirovine tekstilne tvornice Doctor in drug v Tvarniški ulici. Ker je bilo skladišče polno suhe vate, se je požar širil z bliskovito naglico. Prvi je ogenj opazil neki radnik, ki je telefonično obvestil mariborske gasilce. Točno v 9 minutah po alarmu so bili mariborski gasilci pod vodstvom svojega načelnika g. Benedičiča s tremi avtomobili, tremi turbinami in Magirusovo lestvo na kraju požara ter takoj stopili v akcijo. Na pomoč sta prihiteli še požarni brambi iz Studencev in Pobrežja.

Gašenje pa je bilo silno naporno, ker sta bila goreči objekt in vsa okolica zavita v gost in smrdljiv dim in je le za sluga požrtvovalnih mariborskih gasilcev, da so ga omejili in tako preprečili katastrofo, ki je pretila vsej tovarni. Goreči predmeti so razširjali tako vročino, da so popokale vse šipe na v bližini stoječem objektu, kjer so nameščeni stroji za čiščenje in stiskanje vate. Vnel pa se je tudi v bližini stoječi brzojavni drog, katerega so gasilci še obvarovali in preprečili tudi nevarnost, ki je pretila telefonskemu prometu.

Delovale so vse tri motorne turbine mariborske gasilske župe in motorne brigadne gasilskih čet iz Studencev in Pobrežja. Mariborski gasilci so se morali poslužiti tudi Magirusove lestve in vseh drugih sredstev, ki so potrebna pri gašenju tovarniških objektov. Pri tem so pokazali veliko izurjenost, pripravljenost in požrtvovalnost ter vztrajali pod vod-

stvom svojega poveljnika g. Benedičiča zjutraj do 4. ure. Del moštva pa je ostal še nadalje na kraju požara, ker so predmeti še tleli in ni bila nevarnost še popolnoma odstranjena. Mariborski gasilci so bili torej tudi pod novim vodstvom požrtvovalno na delu.

Plat zvona, ki je začel biti, ko je čuvajka na stolpu opazila ogenj, je povzročil med meščani precejšnje vznemirjenje. Na državnem mostu so se zbirale gručice ljudi, nekateri pa so pohiteli na kraj požara, kjer je policija s težavo delala red. Danes dopoldne pa se je podala tja komisija, obstoječa iz zastopnikov policije, v kateri so bili okrajna nadzornika gosp. Canjko in g. Goršič, nadzornik g. Pavletič in daktiloskop g. Grobin ter komisija mestne občine, ki sta jo tvorila magistratni ravnatelj g. Rodošek in gradbeni svetnik g. inž. Baran.

Kako je požar nastal, bo ugotovila še le omenjena komisija. Škoda, ki jo je povzročil požar, je ogromna, a je krita z zavarovalnico.

† **Luka Broluh.** Danes zjutraj ob 5. uri je na svojem stanovanju v Tattenbachovi ulici po kratki mučni bolezni v starosti 67 let zatisnil oči profesor mariborske realne gimnazije g. Luka Broluh. Žalostna vest o njegovi nepričakovani smrti je pretresla vse, ki so ga poznali, saj je bil pokojnik odlična, znana in markantna osebnost v mariborskem javnem življenju. Pogreb bo v soboto ob pol 15. uri na mestnem pokopališču. Bodi ohranjen vzornemu vzgojitelju naše mladine časten spomin, globoko užaloščenim preostalim, predvsem pa hudo prizadeti rodbini naše najgloblje sožalje!

Iz državne službe. Od mariborskega tehničnega oddelka okrajnega glavarstva za levi breg je premeščen banovinski tehnični pristav inž. Avgust Jug k tehničnemu oddelku okrajnega glavarstva v Celju.

Poroke. Te dni so se poročili v Mariboru: Alojzij Heinz in Veronika Spragerjeva, Viktor Drogenik in Marija Mlakarjeva, Jože Kek in Marija Valnarjeva, Jakob Žnidarič in Elizabeta Godčeva, Marjan Rudič in Lojka Čuričeva ter Karel Jan in Gizela Ravševa.

Prva seja nove skupščine Delavske zbornice. V dvorani Delavske zbornice v Ljubljani bo 10. decembra ob 9. uri seja nove skupščine Delavske zbornice. Dnevni red seje je naslednji: Otvoritev, konstituiranje, izvolitev verifikacijskega odbora, izvolitev začasnega predsedstva, poročilo o aktualnih socialno političnih nalogah zbornice, volitev upravnega odbora in nadzorstva zbornice, volitev tajnika, konstituiranje predsedstva in sklepanje o računskem zaključku za leto 1932-1933. in kreditu za volitve.

Slovensko obrtno društvo na praznik 1. decembra. Naš največji narodni praznik bo tudi mariborsko Slovensko obrtno društvo proslavilo na zelo svečan način. Ob 9.30 se bo zbralo članstvo z naraščanjem v Narodnem domu, od koder bo skupno odkorakalo na slavnostno predavanje, ki bo ob 10. uri v kazinski dvorani. Ob 11. uri se bo udeležilo cerkvenega opravila v stolnici. Odbor društva poziva že danes vse svoje člane, da se pripravijo na ta dan in da se udeležijo omenjenih proslav polnoštevno.

Po okolici Maribora krožijo vesti, da se bo izvršil prihodnja sobota na Maribor bombni napad, radi katerega ne sme ta dan nihče iz okolice v mesto. Združene trgovcev opozarja občinstvo, da so take govorice popolnoma neosnovane in neresnične.

Nocoj bo v gledališču poslednja uprizoritev drame »R. U. R.«, ki jo je napisal češki pisatelj Karel Čapek in je na mariborskem odru dosegla velik uspeh. — Veljajo znižane cene.

Za Dijaško kuhinjo sta darovali rodbini inž. Celestina in ravn. Loos 100 Din namesto venca na grob prerano umrlega prijatelja Josipa Videmška, trgovca v Mariboru. Denar hrani naša uprava.

Velikodušen dar. Avtomobilski klub kraljevine Jugoslavije, sekcija Maribor, je imela te dni svojo sejo, na kateri je sklenila darovati za poplavljenca 1000 Din, za pomožno akcijo mariborsko pa tudi 1000 Din.

Potrebno vprašanje. Potreba nacionalne in patriotične vzgoje našega naroda je temelj naše državne politike. Po njej je usmerjeno delo v šoli, v Sokolu in bo tudi v edinih obvezne telesne vzgoje, ki jo določa te dni sprejeti zakon. Tako vzgojo vrši tudi nacionalni in patriotični tisk. Zato se moramo čudom čuditi, kako se more dovoliti obema glasiloma tukajšnjih anacionalnih, brezdomovinskih marksistov, da že mesece in mesece agitirata v vsaki številki za to, da izgine iz vsake delavske hiše nacionalni in patriotični tisk in se zamenja n. pr. s »Volksstimme«, katere edini namen je vzdrževati in krepiti protidržavno nemškutarijo? Zares, tega si v Jugoslaviji nihče ne more pojasniti!

Prijave slajenja mošta. Banska uprava v Ljubljani opozarja vinogradnike, ki so letos sladili svoje, odnosno vinske obrtnike, ki so sladili kupljene vinske mošte na osnovi občega dovoljenja slajenja po zakonu o vinu in po razpisu banske uprave, da to nemudoma prijavijo pristojnemu kontrolnemu organu, in sicer na področju bivše mariborske oblasti pomočniku kletarskega nadzornika v Mariboru. Prijavo morajo točno izpolniti in predložiti v dveh enakih izvodih po obrazcu A, ki je dodan pravilniku za izvrševanje zakona o vinu. To tiskovino je zaenkrat založila Mariborska tiskarna v Mariboru. Da se prihrani mnogo zamudnega pripisovanja, priporoča banska uprava, da to tiskovino občne skupno naroče za sladilce na svojem področju. Proti tistim, ki so mošt sladili, a tega ne prijavijo po zakonitih predpisih, bo oblast postopala po zakonu.

Pred novo konferenco gospodarskih zbornic. Pretekli teden je bila v Beogradu zaključena konferenca trgovskih industrijskih zbornic vse države, ki je sklepala o enotnih predlogih za revizijo obrtnega zakona, o davčni praksi ter o trgovinski politiki. Za 11. december pa je sklicana nova konferenca, na kateri bodo razpravljali naši gospodarski strokovnjaki predvsem o davčni obremenitvi po pridobitni, družbenem davku in o zgradarini.

Huda obsodba zaradi nacionalne žalitve. S slovenskimi psi, hrvatskimi psi, hrvatskimi vragovi in podobnimi psovskami je nedavno psovala neka zaguzena Nemka iz Apaške kotline svojega soseda, ki se je priselil tjakaj iz Prekmurja. Zaradi sosedstva ji je ta doslej slične psovke odpustal, kar pa ni zaleglo, tako da je bil slednjič primoran poiskati zadoščenje pred sodiščem v Gornji Radgoni. Zadeva se je obravnavala nedavno ter se je končala s hudo obsodbo na 2 meseca zapora brez pogojno in na plačilo denarne globe 800 Din.

Razpuščena društva. Ker že več let ne delujejo, je banska uprava razpustila: Strokovno zvezo tovarniškega delavstva v Rušah, Vinarsko podružnico v Zavrču. Strokovno zvezo vinarjev pri Sv. Benediktu v Slov. goricah, podružnico Jugoslovanskih železničarjev na Pragerskem, podružnico Splošne delavske izobraževalne zveze »Svobode« za Slovenijo pri Št. Pavlu pri Preboldu in Splošno delavsko zvezo Jugoslavije, podružnico v Oplotnici.

Radio Ljubljana. Spored za petek 24. t. m. Ob 11: šolska ura: jesen v prirodi; 12.15: reproducirani vokalni koncert, slovenske narodne pesmi v duetu. 12.45: poročila; 13: čas, reproduciran koncert famburaškega orkestra; 18: reproducirani vokalni koncert ruske pesmi; 18.30: ustvarjalec in zajednica, predava Milan Zadnek; 19.30: izleti za nedeljo, predava dr. Andrejka; 19: Sokolstvo, predava Vero Švajger; 20: prenos iz Zagreba; 22: čas, poročila; 22.20: radio-jazz.

Kino Union. Od danes srede dalje veseloigra, polna humorja »Samo ti si kriva« z ljubko Magdo Schneiderjevo in Georgom Alexandrom. Pride velik senzacijski in ljubavni vefilmski »Neki gospod Gran«.

Grajski kino. Danes v četrtek zadnji dan izborna veseloigra »Pripovedke gospodične Hofmannove«, Anny Ondra. V petek sijajen detektivski vefilmski »Parobrod brez luke« s Harryjem Pielom v glavni vlogi. Napeto dejanje, krasni pomorski posnetki.

Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, shujšanju, bledici, oboletosti žlez, izpuščanju na koži, tvorih uravnava »Franz Josefova« voda izborna toli važno delovanje črevesja.

Na. odno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 23. novembra ob 20. uri: »R. U. R.« Red A. Znižane cene. Zadnjič. Petek, 24. novembra. Zaprt. Sobota, 25. novembra ob 20. uri: »Deseti brat«. Premiera.

»Deseti brat« na mariborskem odru. Že skoro 70 let živi Jurčičev »Deseti brat« med nami, a se še vedno preraja na odru ter stopa pred nas v novi luči. Kljub temu najbrže še nismo pogledali dovolj dobro v obraz Martineku Spaku in še nismo dovolj dojel njegove tragedije. Hrbtenica romana in odrske priredbe je in mora biti le deseti brat in njegova tragedija. Zato se mora — in se sme — iz njega napraviti le drama, kar se posreči tem bolje, če ostanemo čim bolj zvesti Jurčiču. Tega se je držal ljubljanski režiser Ferdo Delak, ki je priredil »Desetega brata« kot odrski roman v štiri rinalstih slikah. Delak pripravlja sedaj svojo priredbo z mariborskim ansamblom ter bo premiera v soboto 25. tm. Ta predstava bo še posebno zanimiva, ker jo inscenira Delak na svoj način ter se bo 14 slik, ki jih vežejo diaprojektivi, zvrstilo s filmsko hitrostjo. Desetega brata igra P. Kovič, nastopijo pa še Zakrajškova, Starčeva, Kraljeva, Dragutinovičeva, Gorinškova, Savinova, Haraštovič, Tovornik, Nakrst, Verdonik, Grom, mali Mohor, Medven, Daneš, Furijan, Gorinšek, Crnobori, Rasberger, Blaž, Skrbinek.

Ljudska univerza v Mariboru. Opozarja se na dve pomembni prireditvi v mesecu decembru. Dne 4. decembra priredi Vika Podgorska iz Zagreba svoj literarni večer, virtuoz Karlo Rupel iz Ljubljane pa koncertira dne 11. decembra.

Skiopitično predavanje »Mariborske Zimskosportne podzveze« bo v soboto, 25. novembra ob 20. uri v dvorani kina »Apollo«. Predava g. Ante Gnidovec, predsednik ljubljanskega smučarskega kluba in zimskosportne podzveze »O smučarstvu« na podlagi številnih skiopitičnih slik.

Polovična vožnja za delegate SPD. — Prometno ministrstvo je dovolilo polovično vožnjo udeležencem skupščine Slovenskega planinskega društva, ki bo letos v Kranju. Vožnja olajšava velja od 23. do vključno 28. tm.

Redki lovski blagor. Trgovec Ivan Drozg iz Studenice pri Poljčanah je ustrelil te dni 6 in pol kilograma težko in nad 1 meter dolgo divjo mačko. Lovca Dolinšek iz Rogoze je ustrelil v Ptujem gozdu črno sovo, ki jo je izročil mariborskemu preparatorju Ziringerju, da jo nagači. Na Fali pa je zalofil tamkajšnji mehanik Friderik Hetzl severnega ponirka, ki je padel pod negovimi svinčenkami.

Vstopnice za akademijo Sokola-matice 30. XI. in 1. XII. se bodo dobile od ponedeljka naprej v trgovini Bureš.

Svoj tradicionalni Miklavžev večer priredi kulturno društvo »Triglav« dne 2. decembra v vseh prostorih Narodnega doma.

Trgovski koledar 1934 je izšel v založbi Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Trgovski koledar bo zvest in nepogrešen spremljevalec naših trgovcev in trgovskih sotrudnikov. Bogata in skrbno izbrana je njegova vsebina, tako da je zanesljiv svetovalec v kupčijskem praktičnem življenju. Cena mu je petnajst dinarjev. Trgovski koledar ima svojo dolgo tradicijo in je letos stopil v 20. leto.

Usoden padec. Včeraj popoldne je v Vrbanovi ulici splezal 11-letni sin delavca France Duh na visoko ograjo, kjer je poskušal izvajati neke akrobacije. Poskus pa se je dečku ponesrečil. Padel je s plotu tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo pod kolenom. Poklicani reševalci so ponesrečenega otroka preneli v bolnišnico.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 3.6 stopinje C; minimalna temperatura je znašala 3.4 stopinje C; barometer je kazal pri 15.1 stopinjah 740, reduciran na ničlo 738.2 relativna vlaga 92; vreme je hladno in oblačno; vremenska napoved pravi da bo vreme še nadalje pretežno oblačno.

Kriza internacionalizma

IZ PREDAVANJA RADIVOJA REHARJA V LJUDSKI UNIVERZI.

V ponedeljek 20. t. m. zvečer je predaval v mariborski Ljudski univerzi glavni urednik g. Radivoj Rehar o zanimivi in aktualni temi o »Krizi internacionalizma«. Predavatelj je uvodoma navedel vse internacionalizme, od najstarejših dob človeške politične zgodovine do danes. Govoril je o imperialističnih, religijskih, proletarskih in drugih internacionalističnih gibanjih ter poudaril tudi glavne vzroke njihovih neuspehov. Nato se je obširneje ukvarjal z marksističnim internacionalizmom socialne demokracije in komunizma. Orisal je zgodovino nastanka vseh dosedanjih marksističnih internacional ter se dotaknil glavnih vzrokov, ki so dovedli do tega, da komunizem ni mogel prestopiti meja Rusije in do naglega rušenja moči socialne demokracije.

Glavni vzrok neuspeha vseh dosedanjih internacionalističnih prizadevanj je po predavateljevem mnenju nedozorelost in nerazumevanje človeštva za nadosebne in nadskupinske interese. Mimo tega je grešil marksistični internacionalizem s tem, da se je obračal le do ene samega razreda, da je zrl na vse življenjske probleme zgolj z materialističnega stališča, torej tudi na nadosebno čuvstvovanje pripadnikov iste narodnosti do svoje nacionalne skupnosti, da je to čuvstvovanje, torej nacionalizem podcenjeval in mu prerokoval smrt kljub temu, da se je zavestno prebudil šele istočasno z marksističnim internacionalizmom, odnosno s francosko revolucijo in da ni znal preiti od suhe dogmatike v stvarno, živo življenje. Ekstremni marksizem, boljševizem ali komunizem je pa izzval celo reakcijo v fašizmu, ki je postal sodobno pribežališče narodov, ki iščejo izhoda iz kaosa in beže tja, kjer se jim odpira prva pot rešitve, četudi je le kratka in varljiva. Ta razvoj je moral

najnuj privesti v krizo tudi Društvo narodov, veliko mehanično povojno internacionalizma. Pravega internacionalizma ne bo ustvarilo nobeno sedanjih internacionalno ustanovo in je verjetno, da jo bo zrušil, kakor je zrušil dejansko moč vseh internacional.

Prehajajoč na možnost bodočega razvoja internacionalizma, je podvomil nad možnostjo ustvaritve fašistične internacionalne, ker je fašizem že po svojem bistvu antiteza internacionalističnih gibanj, nastal bo šele tedaj, ko bo človeštvo duhovno pripravljeno za tak pokret. Ta internacionalizem se bo pa moral naslanjati na vse razrede ter na vse narode, priznavajoč nacionalizem kot osnovo vsake nacionalne enote. Vstati bo morala absolutna enakopravnost vseh narodov, ki naj sami, brez vsakega tujega upliva določijo obseg svoje države. Vsak narod imej lastno državo, naj bo majhen ali velik. Vsak narod se odpove vsakemu nacionalnemu in državnemu imperializmu in vsaki težnji po asimilaciji članov druge narodnosti. Katera skupina ljudi je narod, naj določi sama. Če se n. pr. Katalonci smatrajo za samostojen narod in ne za del španskega ali pa Flamci, Ukrajinci itd., naj to odločijo sami brez vmešavanja Špancev, Francozov, Rusov itd.

Šele svet, ki bo tako urejen, bo lahko ustvaril resnično internacionalno svobodnino in enakopravnost narodov in resnično Društvo narodov, ki bo dovelj močno in avtoritativno in ga nobena sila ne bo mogla porušiti. Toda vse to je dandanes žal še utopija, muzika bodočnosti. Vendar veruje predavatelj v izpolnitev teh sanj, ker ne veruje v propast človeštva in njegove kulture ter civilizacije. Navzoči so z zanimanjem sledili tem izvajanjem misli o tako aktualnem problemu.

Dvanaest let težke ječe

Pred velikim kazenskim senatom obsojeni ubijalec Janez Širovnik.

Veliki kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča je obravnaval včeraj dopoldne krvavo zgodbo, ki se je dogodila letos v oktobru v Zaklu pri Jurovcih. Na zatožni klopi je sedel 27letni samski delavec Janez Širovnik, ki mu je obtožnica očitala, da je z nožem zabodel v hrbet posestnikovega sina Ivana Cepka, ki je podlegel smrtonosnim poškodbam.

Malenkosten je prav za prav vzrok ra-

di katerega leži danes miren človek Ivan Cepka v grobu. Janez Širovnik pa sedi na zatožni klopi. V Jurovcih je bila prvo nedeljo v letošnjem oktobru veselica v Penovi gostilni, ki so jo priredili gasilci. Na veselico se je pripeljal na vozu Alojzij Gajšek, ki je prisedel k Širovnikovi mizi. Po nerodnosti pa je prevrnil kupico na mizi, kar je obtoženca Širovnika tako razjezilo, da je takoj izvlekel nož ter navalil na Gajška. Gasilci so napra-

vili red, Gajšek in Širovnik pa sta se pomirila.

Okrog polnoči pa je Gajšek odrinil z vozom iz Jurovc proti domu. Z njim sta se odpeljala tudi obtoženec Širovnik in posestniški sin Ivan Cepka. Širovnik je bil precej vinjen in je ves čas krilil z odprtim nožem. Oba, Gajšek in Cepka, sta ga svarila, toda ni si dal ničesar reči. Gajšek je zavil v Maučičevo gostilno v Zaklu, in vsi trije so izstopili. Brez pouda je začel Širovnik preklinjati in besneti ter zbadati Cepka. Rekel mu je tudi, da ima z njim še nek star račun, ko ga je, ko je bil še mlad, podil z večernih fantovskih pohodov. Naenkrat je pograbil kol in udaril z njim Cepka po hrbtu, da je zaječal. Ko si je opomogel, je zbežal proti cerkvi, kjer ga je Širovnik dohitel, podrli na tla in pričel zbadati z nožem. Zabodel ga je petkrat v hrbet in ga smrtno nevarno ranil. Smrt je nastopila takoj in bi je ne mogla odvrniti nobena zdravniška pomoč.

Obtoženec Širovnik priznava svoje dejanje, brani pa se s silobranom. Pravi, da ga je prvi začel pretepati Cepka s palico in da se je tudi pred cerkvijo postavil nanj. Zaslilišane priče pa so izpovedale drugače. Opisale so Cepka kot mirnega in poštenega fanta, ki se ni nikoli pretepal, dočim je bil Širovnik že v svojih mladih letih velik pretepač in izzivač.

Kazenski senat je Širovnika spoznal za krivega in ga obsodil v smislu obtožbe

Sport

Občni zbor zimskosportnega odseka SPD bo drevi ob 20. uri v lovski sobi hotela »Orel«.

Kongres mednarodne smučarske zveze bo od 20. do 26. februarja 1934. v Soletci ob priliki tekmovanj FISE.

Nacionalna liga. V nedeljo 26. t. m. se srečajo: v Zagrebu Hašk:Concordia in v Beogradu Jugoslavija:Primorje.

Splitski Vuk, jesenski prvak splitske nogometne podzveze, bo gostoval za Božič na Malti in v Tunisu.

Nogometni turnir v korist Pomožne akcije. Mariborski nogometni klubi so sklenili, da bodo priredili nogometni turnir, katerega čisti dobiček je namenjen mariborski Pomožni akciji.

Jugoslavija bo sodelovala pri tekmovanju za srednjeevropski pokal? Kakor poroča »Prager Presse«, je JNS predlagal češkoslovaški nogometni zvezi, da bi četrtoplasirani klub Češkoslovaške odigral izločilno tekmo s prvakom Jugoslavije. V primeru, da bi češki klub izpadel, bi potem igrala tudi Jugoslavija za srednjeevropski pokal. Za protiuslugo

**PRAVI DOMAČI
IZDELEK**

na 12 let težke ječe. Velikemu senatu je predsedoval okrožni sodnik g. Lenart, prisedniki so bili okrožni sodniki gg. dr. Kotnik, dr. Travner, dr. Tombak in Zemljič, obtožbo pa je zastopal državni pravdnik dr. Zorjan.

bi pa JNS preskrbel češkemu klubu bal-kansko turnejo.

Avstrijski smučarji imajo 123 skakalnic. Po statistiki avstrijske smučarske zveze ima Avstrija 123 smučarskih skakalnic. Gradijo pa še več novih, ki bodo tekom prihodnje zime že otvorene.

Sokolstvo

Sokol Matica. Upravni odbor ima drevi ob 20. uri v društveni pisarni v Narodnem domu svojo sejo. Odborniki, pridite vsi in točno! Zdravo!

Matematika.

Prijatelja sta se pogovarjala o matematiki in prvi je dejal:

»Matematika je neizpodbitna veda, je suha logika. Na primer: Če se zida en zidar zid v 12 dneh, ga zazida 12 zidarjev v enem dnevu.«

»Na vsak način,« pravi drugi, »288 zidarjev bi ga sezidalo v eni uri, 17.280 zidarjev v eni minuti, a 1 milijon 36.000 bi ga sezidalo v eni sekundi. Torej bi bil zid prej dograjen, preden bi mogel zidar prijeti za opeko ...«

Kulturne vesti

Casopis za zgodovino in narodopisje

Drugi, tretji in četrti snopič letošnjega letnika našega mariborskega »Časopisa za zgodovino in narodopisje«, ki je izšel pretekli teden v skupnem zvezku, je posvečen 40letnici obstoja in delovanja Muzejskega društva v Ptuj. Po svoji ureditvi, opremljenosti in bogati vsebini je to eden najbogatejših med vsemi dosedanjimi zvezki. To je tako reprezentativna znanstvena edicija, da jo lahko s ponosom predložimo tudi najbolj razvijenemu tujcu. Maribor sme biti nanjo upravičeno ponosen, pa tudi Ptuj, kateremu je posvečen. Zvezek obsega skoraj 200 strani in mimo tega še 41 strani krasnih slik, da ne omenimo onih med tekstom, katerih je tudi veliko.

Zvezek odpira posvetilo »Na pot«, potem pa slede razprave: »Spomini na Ptuj« (prof. dr. Matija Murko, Praga), »Historično-geografski razvoj Ptuja« (prof. Franjo Baš, Maribor), »Hajdina. Toponomastični prikaz« (J. Kelemina, Ljubljana), »Nova raziskavanja po stari Poetoviji« (dr. Balduin Saria, Ljubljana), »Opaske o nekim spomeniku staroga Poetovija« (Mihovil Abramič, Split), »K postanku ogrske meje med Dravo in Rabo« (Milko Kos, Ljubljana), »Etimologija imena reke Pesnice« (Fr. Ilešič, Zagreb — ki piše sedaj tudi že v slovenskih revijah: hrvaško), »Dva pergamenta s koralnimi notami v ptujskem muzeju« (Hinko Družovič, Maribor), »K stavbi zgodovini dominikanskega samostana v Ptuj« (konservator France Stelč,

Ljubljana), »K zgodovini prezidave minoritske cerkve in samostana v Ptuj ob koncu 17. stoletja« (dr. Alojzij Remec, Ptuj), »Jurij Hauptmann, Apologus carminicus de horrenda contagione Petto-viensis« (Anton Sovrč, Ljubljana), »Nameravani škofijski sedež v Ptuj« (dr. Fran Kovačič, Maribor), »O prvih ptujskih tiskih« (Janko Glaser, Maribor), »Simon Povoden, 1753—1841« (Viktor Skrabar, Rogatec), »Ptujski kronist pater Ludvik Pečko« (Fr. Kotnik, Celje), »Ptuj in Meško« (Anton Oven, Maribor), »Umetnostna zgodovina v Ptuj po vojni« (France Stelč, Ljubljana), »Bibliografija o Ptuj« (Franjo Baš, Maribor), »Muzejsko društvo v Ptuj« (poročilo o društvenem delovanju v zadnjem letu).

Slike, ki so dodane ob koncu zvezka, predstavljajo: Ptuj v pokrajini proti vzhodu, Ptuj z nižinsko Dravo, Stari Ptuj, Starokrščanske cancellae sprednja in zadnja stran (dve sliki), Drugi kanal, Tretji kanal, Žrtvenik božanstva Liberi in Liberi, Žrtvenik boginji Nemesis, Novi napis iz Vičave, Kalup za kolače, Poklopac sarkofaga u Črešnjevcu, Napis u Črešnjevcu, Mithras Taurophoros (Aquilaia), Mithras Taurophoros (Poetovio, dve sliki), Detalji s are posvečene Cautesu, Relijef iz Akvileje, sada u bečkom muzeju, Relijef iz III. mitreja u Zgornjem Bregu, Kaszubski brzog (Poljsko Primorje 1918, zemljevid), Pergament z odlomkom himne Lauda Sion, Isti odlomek v današnjem misalu, Pergament z odlomkom rezponzorijev, Ptuj, dominikanski samostan, fasada prve dominikanske cerkve z levim oknom, Desno okno, Noga leve strani desnega okna, Kapitel in baza loka levega okna Noga

stebra levega okna, Glava stebra desnega okna, Glava stebra levega okna, Noga romanskega portala prvotne kapelice v samostanu, Dominikanski križni hodnik, slika svetnice, Slika iz srede XIV. stoletja (še dve sliki), Slika lestve čednosti itd., Votivna slika Marije z detetom, Freska gregorijanskega trpečega Jezusa, Moleči dominikanci, Stenske slike, Dominikanski križni hodnik, severni trakt, Ptujška proštijška cerkev, konzola s kamnoseškim mojstrskim grbom, Konzola z grbom, Sklepnik s Kristusovo glavo, Proštijška cerkev, sklepnik, Sklepnik z Madono, Dominikanski križni hodnik, sklepnik z Madono, Torzo stoječe Madone, Gotska konzola, Gotska konzola v klavzuri, Glava angela, Freska Marijinega oznanjenja, Pojedina kralja Ludvika IX., Dominikanski refektorij, Mojzesov čudež, Fasada dominikanske cerkve, Minoritski poletni refektorij, Osrednja freska, Fasada minoritske cerkve, Prezbitarij minoritske cerkve, Notranjščina minoritske cerkve, Simon Povoden, Povodnov rokopis, Hiša, v kateri je Povoden umrl, Povodnov muzej sub divo, Primer risbe v Povodnovih rokopisih.

Že po navedbi teh naslovov poročil, razprav, opisov in slik lahko sklepamo o izredno bogati vsebini te krasne publikacije, grafično izvrstnega dela Mariborske tiskarne.

»Naši onstran meje«. Uredil in izdal Peter Pavlovič, Ljubljana 1933, strani 104+3 zemljevidi. — Za desetletnico koroškega plebiscita in Rapalla smo dobili letos že dolgo potrebno knjigo, ki nam podaja v celoti pregled naših onstran

meje, na Primorskem, Koroškem, v Porabju in na Gradiščanskem. I. Lovor (vse psevdonimi!) je opisal »Julijsko Krajino« po pogledu iz letala, L. Kraški »Julijske Jugoslovane«, P. Pavlovič »Kal varijo julijskih Jugoslovancev«, M. Vinar »Slovenski Korotan«, G. Brodnik »Slovenca na Koroškem«, M. Goriški pa »Naš narod med Rabo in Donavo«. Opisi so zelo točni, pregledni in poučni, tekst pa krasi več lepih fotografskih posnetkov. Oporekati bi pa mogli imenu »Julijska«, »julijski«, ker je to nepotrebno izposojanje italijanske označbe našega slovensko-hrvaškega Primorja. Zakaj ne bi ostali pri »primorski« in »primorskih«? Naj se tudi Srbohrvati že enkrat privadijo tega imena, da ne bodo vedno govorili le o »Istri«! Prav tako pogrešamo v knjigi Slovence onkraj meje na Štajerskem, v dolini Čakave, Lučane, Gornjico in okolico Radgone, ki jih je več kakor v Porabju! Tudi ti so še naši, čeprav tonejo kar vidno. Knjigo »Naši onkraj meje« priporočamo toplo vsem emigrantom, pa tudi vsem, ki jim je pri srcu usoda neodrešenih bratov.

Ivan Bunin: Gospod iz Sanfrancisca. Založba »Hram«, Ljubljana, poslovenil Josip Vidmar, strani 92. — S to knjigo »Hramove knjižnice«, ki vsebuje poleg naslovnega »Gospoda iz Sanfrancisca« še noveli »Sin« in »Ignat«, smo dobili Slovenci vpogled v pisateljsko snovanje letošnjega laureata Noblove nagrade za literaturo, ruskega emigrantskega pisatelja Ivana Bunina. Vse tri novele je Josip Vidmar mojstrsko prevedel, zunanja oprema knjige je pa slična ostalim »Hramove knjižnice«, katere je to že letošnji 4. zvezek.

Konjice

Sestanek sokolskih delavcev iz Dravinjskega sokolskega okrožja bo v nedeljo, 26. novembra ob pol 9. uri v sejni sobi Narodnega doma. Na sestanku se bodo obravnavale važne in nujne sokolske zadeve. Vabljeni so vsi starešine, načelniki, načelnice in prosvetarji na ta sestanek; nobena edinica ne sme manjkati! Okrajni referent.

Občni zbor Strelske družine Konjice bo v četrtek 7. decembra ob 20 uri v dvorani Narodnega doma. Na dnevnem redu je poleg običajnih poročil tudi sprememba pravil. Članstvu se ta zbor naznanja v smislu določil družinskih pravil in se naj ga polnoštevilno udeleži.

Osebnosti. Pri tukajšnjem okrajnem sodišču je nastopil svoje službeno mesto g. sodnik dr. Leon B e r i c, dosedaj v službi pri okrožnem sodišču v Mariboru. Mesto tajnika pri okrajnem cestnem odboru je zasedel te dni g. Roman B l a s i n, dosedaj v službi v Mariboru.

Strašno zločinstvo blazneža

Sanje povod petkratnega umora.

V strašnih okoliščinah je bil v Tampu v Floridi izvršen pred dnevi petkratni umor. Komaj 22letni Viktor Licata je umoril s sekiro svojega očeta, mater, dva brata in sestro.

Na policiji je pri zaslišanju izjavil, da je imel prejšnjo noč nenavadne sanje, ki so ga napeljele k zločinu. Podrobnosti o teh sanjah pa preiskovalnemu sodniku ni hotel izdati. Pač pa je nekemu tovarišu v zaporu zaupal, da je ponoči sanjal, da ga je njegov oče pribil z žebelji na zid in ga divje pretepaval z bičem. Nato je prišla še mati in mu porinila v prsa velik nož. Naposled pa je prišla še njegova najmlajša sestra in prinesla s seboj žago in mu odžagala eno roko. Mladič pravi, da se je ponoči večkrat prebudil, ko pa je zopet zaspal, so se iste sanje vsakokrat nadaljevale.

Slike iz teh strašnih sanj so tako vplivale nanj, da se je zjutraj prebudil v silnem strahu, da bi se vse presanjano res moglo zgoditi. Naglo je planil iz postelje, odšel v klet po sekiro, s katero je

pomoril vso družino, izvzemši tretjega brata, ki je slučajno vstal še pred njim in odšel k maši. Na podlagi teh izpovedi je bil množestveni morilec odpeljan v norišnico, kjer ga sedaj preiskujejo psihiatri.

Kako disciplinirati brezvesne avtomobiliste?

V Angliji imajo avtomobilske nesreče svoj vzrok po večini v brezobzirni vožnji šoferjev. V zadnjem času so postale tako pogoste, da so morale oblasti pričeti resno razmišljati o ukrepih, da zaščitijo pešce in preprečijo ali pa vsaj omeje velikanski porast avtomobilskih katastrof. In res so prišle na slajno idejo. Vsak zasebni avtomobil, ki je v teku enega leta zakrivil dve nesreči, pri katerih je bila kaka oseba ranjena ali ubita, bo moral nositi na vidnem mestu veliko rumeno okroglo ploščo. Za take avtomobile bo hitrost vožnje v mestih omejena na največ 40 km na uro. Če bi šofer takega avtomobila povzročil še tretjo nesrečo, bo dobil namesto rumene rdečo ploščo. Zanimljivo je ta metoda le še na papirju, pričakovati pa je spricho velikega zanimanja oblasti za njo, da bo kmalu tudi praktično uresničena. Vsak pešec in šofer bo takoj opozorjen, ko bo zagledal tako znamenovan avtomobil. Tudi stražnik ga bo takoj spoznal in ga pozorno spremljal s pogledom. Pa tudi sam šofer takega vozila se bo z ozirom na toliko prestrašenih in grozečih oči naučil voziti disciplinirano in previdno.

Amundsenovi zapiski.

Neka ruska polarna ekspedicija, je v bližini Aleksejevih otokov našla zapiske raziskovalca severnega tečaja Roalda Amundsen. Zapiski so datirani z datumom od 20. februarja 1929. in pisani v norveškem jeziku. Vsebujejo pa razna razkritja o severnem tečaju.

Avantura mladega meniha.

Na sveti gori Atos se je dogodila pred kratkim prava senzacija. Neki mladi menih je pobegnil neznanokam iz samostana. Izprva so domnevali, da se je najbrže nekje smrtno ponesrečil, pozneje pa so ugotovili, da se je na svojem službenem potovanju zaljubil v neko dekle in ž njo pobegnil.

Mali oglasi

Razno

UGODNA PRILIKA. Otomana, moderna Din 450.—, madrace Din 250.—, vložki Din 100.—. »Lota« postelje od 900.— Din dalje. Tapetništvo Vojašniški trg 1, Jagodič. 4474

EDINO SULCER zna postreči, zato pa urno k njemu teči. Sodarstvo, Vojašniški trg 7. 4472

Prodajam

STAVBENE PARCELE ugodno na prodaj proti hran. knjigam. Maks Kolnik Studenci, Aleksandrova cesta 5. 4476

RAZNO POHIŠTVO. preproge, prvovrsten glasovir, fotoaparat »Zeiss« 9x12, in drugo na prodaj pri Schenker & Co., Meljska cesta 16. 4475

Kupim

KUPIM TEHTNICO. decimalno do 150 kg, dobro ohranjeno. Naslov v upravi »Večernika«. 4469

Stanovanje

STANOVANJE. zdravo, solčno, kuhinja, velika soba in vrt, v Zgornjem Radvanju, oddam za Din 200. Vprašati: Magdalenska ulica 23, pritličje. 4470

STANOVANJE s tremi ali štiri sobami vzajem v najem. Pojasnila daje M. Berdajs, Trg svobode. 4453

Poceni blago

za revne ljudi dobite samo v Trpinovem bazarju

Oglašujte!

Brez posebnega obvestila.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancom naznanjamo tužno vest, da je naš iskrenoljubljeni, nepozabni soprog, ozir. dobri oče itd., gospod

Luka Brolih

profesor realne gimnazije v Mariboru

danes v četrtek, dne 23. novembra 1933 ob 5. uri zjutraj, po kratki mučni bolezn, v 67. letu svoje dobe, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagopokojnika se bo vršil v soboto, dne 25. novembra ob 1/15. uri iz mestne mrtvašnice na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 27. novembra ob 7. uri v župni cerkvi sv. Magdalene.

Maribor, dne 23. novembra 1933.

Dragica, soproga, Dr. Mirko Brolih in Vitko Brolih, sinova ter vsi ostali sorodniki. 4477

RADIO NARODU!

Odločili smo se, da zvišamo popularnost radia za 100%, zato Vam damo na razpolago naš aparat tipa 938, ki sprejema tudi ameriške postaje in to na 18 mesečnih obrokov po Din 210.— odnosno Din 220.— za isti z izdelanim supresorjem.

Razen vseh evropskih postaj, sprejemate tudi ameriške postaje. Oglasite se pri našem zastopniku v Vašem mestu. Največja radio industrija sveta

RADIO PHILIPS

STANOVANJE ZAMENJAM.

Svoje krasno, solčno stanovanje v novi vili v najlepšem delu mesta, skoro v centru obstoječe iz treh parkiranih svetlih sob, prostorne kuhinje s plinskim in navadnim štedilnikom, iz kopalnice, velike predsobe in ostalih priključnih zamenjam

za udobno dvosobno stanovanje v mestu. — Najemnina za stanovanje, ki obsega vse prvo nadstropje, znaša 800 Din na mesec. Zamenjam ga takoj, najpozneje pa s prvim januarjem. Prednost imajo državni nastavljeni! Naslov v upravi »Večernika«. 7004

Sobo odda

ZELO LEPO SOBO

s posebnim vhomom po zelo nizki ceni oddam. Magdalenska ulica 23, pritličje. 4471

OPREMLJENO SOBO.

lepo, z električno razsvetljavo, oddam eni ali dvema osebam. Vrazova ulica 6, pritličje, levo. 7002

Lokal

VELIKO, LEPO DELAVNICO pripravno za skladišče, oddam v najem. Vprašati. Gosposka ulica 11, pri hišniku. 7903

V najem

ISCEM GOSTILNO v najem. Ponudbe pod »E. L.« na upravo »Večernika«. 4473

Snežni čevlji

Din 85.—

črni in rjavi

Čevlji za dež s triko podlago in zapiranjem elegantni in praktični.

Din 135.—

črni in rjavi

Čevlji iz gumijskega manšeta, volneno podlago in zip-zapiranjem, razni modeli.

Velika zaloga moških galoš in ženskih ter otroških snežnih čevljev

Humanik

Maribor, Gosposka ulica 17
Ptuj, Slovenski trg, „Petovia“